

Solving the problem of readiness of a young person who completes a certain level of professional education to professional activity is an important social problem. After all, every sphere of society needs skilled workers with a number of characteristics for development and effective activity: professional competence and professional readiness to professional activity.

The characteristic of each level of readiness of future railway transport specialists to professional activity (low, average, sufficient, high) is carried out. It is concluded that students with high level of readiness to professional activity are future leaders, managers who are supposed to work on their own development, as well as on the development of the transport infrastructure; students with a sufficient level – can become successful employees in the field, improve and enhance their professionalism; intermediate students – will work in transport infrastructure companies at service or as middle level workers. Assessing the readiness of future railway transport specialists to professional activity makes it possible to influence the quality of professional education in general, to adjust it at all stages. Knowledge of components, criteria and indicators of readiness to professional activity allows to promote its increase both on separate indicators, and as a whole. Our further research will be aimed at finding ways to improve the system of professional education of future railway transport specialists.

Key words: readiness to professional activity, future railway transport specialists, professional education, components, criteria, indicators, levels.

УДК 378.147-057.875:613/614

Олександр Міхеєнко

Сумський державний педагогічний
університет імені А.С. Макаренка
ORCID ID 0000-0001-5209-0755

Юрій Лянной

Сумський державний педагогічний
університет імені А.С. Макаренка
ORCID ID 0000-0002-3498-3960

Віталіна Литвиненко

Сумський державний педагогічний
університет імені А.С. Макаренка
ORCID ID 0000-0002-9790-289x

DOI 10.24139/2312-5993/2020.07/098-107

ПЕДАГОГІЧНА КОНЦЕПЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

У статті на основі аналізу основних положень загальної теорії здоров'я обґрунтована необхідність інтегративного підходу до вирішення завдань, пов'язаних із формуванням, відновленням, збереженням і зміцненням здоров'я людини. З'ясовано, що проблема здоров'я охоплює широкий спектр напрямів діяльності, які потребують конкретизації теоретичних, методологічних засад, тезаурусу як

основи для осмислення та подальшої реалізації в контексті професійної підготовки майбутніх фахівців галузі охорони здоров'я.

Ключові слова: педагогіка здоров'я, здоровий спосіб життя, діяльність із охорони здоров'я, методологічні засади.

Постановка проблеми. Демократичні засади розвитку України позиціонують утвердження людини та її здоров'я як однієї з найбільших цінностей особистості й суспільства. Як складова людського капіталу, здоров'я є запорукою повноцінного життя, соціально-економічного розвитку держави, важливим чинником самоактуалізації та самореалізації, вирішення глобальних проблем сучасності, важливим ресурсом духовного розвитку та професійного зростання особистості. Водночас у сучасних умовах домінування споживацьких стандартів, кризи цінностей, результат часто досягається ціною здоров'я як конкретної людини, так і населення в цілому. Відтак, проблема здоров'я громадян нашої країни потребує особливої уваги.

В умовах загострення оздоровчих і демографічних проблем суспільства виникла нагальна потреба в забезпеченні системи охорони здоров'я кваліфікованими фахівцями, здатними опікуватися розвитком різних напрямів зміцнення здоров'я, профілактики, підвищення функціональної дієздатності людей, збільшенням загальної тривалості життя та активного довголіття. Ефективне й успішне здійснення діяльності з охорони здоров'я залежить від професійної компетентності відповідних фахівців, рівень якої визначається якістю навчального процесу. Для професійної підготовки фахівців галузі охорони здоров'я актуальною залишається проблема опрацювання положень, які визначають концептуальні засади, методологію, зміст, особливості організації професійної практично-прикладної діяльності тощо. Чітке розуміння базових теоретичних засад відкриває шлях до термінологічного окреслення проблеми дослідження, розробки й обґрунтування основних принципів побудови процесу навчання, визначення спектру необхідних знань і компетентностей, а відтак, дає змогу правильно організувати процес підготовки фахівця й забезпечити потреби суспільства.

Здоров'я і хвороба є головними категоріями наукового пізнання медицини і науки про здоров'я. Водночас наукові підходи і методологія їх вивчення суттєво різняться. Діалектична єдність «хвороба-здоров'я» призвела до того, що в суспільній свідомості сформувалися емоційно негативно забарвлені уявлення про хворобу як про певний патологічний процес, який стає на заваді реалізації життєвих настанов і завдань, впливає на зв'язки з оточенням, обмежує соціальну активність хворого тощо. Очевидно

саме з цієї причини в центрі уваги медицини майже завжди перебувала проблема хвороби, і саме тому очолювана медициною система охорони здоров'я, всупереч своїй назві, провідним шляхом свого розвитку обрала науку про хвороби. Водночас, наука про здоров'я протягом тривалого часу залишалася на периферії уваги як громадськості, так і науковців.

Однак, історичний досвід і сучасна практика довели, що шлях розробки вчення про хвороби й лікування шляхом усунення симптомів не можуть бути ефективним стратегічним напрямом розв'язання проблеми здоров'я. Ліки борються з хворобою, але не можуть зміцнювати здоров'я. На відміну від медицини, предметом дослідження якої є хвороби (етіологія, патогенез, поширеність, прояви, симптоматика тощо) і різні методи лікування, предметом дослідження науки про здоров'я (педагогіки здоров'я) є саме здоров'я людини, засоби його формування, відновлення, збереження та зміцнення, підвищення функціонального потенціалу, розширення резервів захисних сил та здоровий спосіб життя. Діаметрально протилежні предмети дослідження зумовлюють суттєві відмінності в завданнях, методах та засобах досягнення мети.

Відомо, що найбільш потужним чинником здоров'я є спосіб життя людини, який залежить від багатьох факторів, але, перш за все, від рівня загальної культури особистості і культури здоров'я як її складника. Цей факт є принципово важливим для освітньо-виховної й оздоровчої практики, а також визначальним із погляду стратегії професійної підготовки фахівців охорони здоров'я, оскільки свідчить про те, що порушення в стані здоров'я зумовлені, насамперед, діяльністю людини, її способом життя, а отже, розв'язання проблеми як індивідуального здоров'я, так і здоров'я населення в цілому з медичної площини переміщується в площину освіти.

Аналіз наукових досліджень і публікацій. Феномен здоров'я становив предмет уваги таких відомих зарубіжних і вітчизняних учених, як М. Амосов, І. Брехман, К. Бутейко, А. Ерет, О. Залманов, Е. Кудрявцева, В. Кулініченко, К. Купер, І. Мечников, І. Муравов, В. Мурза, І. Неумивакін, Ю. Ніколаєв, К. Ніші, І. Павлов, О. Уголев, Н. Уокер, Г. Шаталова, Г. Шелтон та інших видатних науковців минулого й сучасності. Фундаментальну основу сучасних досліджень становлять педагогічні аспекти зазначеної проблеми, які висвітлювали у своїх працях І. Авдеєнко, Т. Андрющенко, Н. Башавець, Н. Белікова, Ю. Бойчук, Т. Бойченко, М. Гончаренко, В. Горащук, В. Грибан, М. Гриньова, П. Джуринський, В. Колбанов, Н. Кукса, В. Литвиненко, Г. Мешко, О. Міхеєнко, В. Оржеховська та ін. Освітняни виявляли та

обґрунтовували педагогічні умови розвитку культури здоров'я студентів (Бойчук та ін., 2015), вивчали етичні аспекти, що мають супроводжувати процес впровадження здоров'язбережувальних технологій (Онопко та Дяченко-Богун, 2018), педагогічні особливості розвитку культури здоров'я студентів в умовах освітнього середовища закладу вищої освіти (Авдеєнко, 2016), досліджували феномен здоров'я в контексті соціокультурного виховання студентів (Демочко, 2014), досліджували теоретико-методичні аспекти підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини до застосування здоров'язміцнювальних технологій (Міхеєнко, 2015) та визначали основні імперативи для здійснення професійної підготовки майбутніх магістрів з фізичної реабілітації в закладах вищої освіти (Лянной та Кукса, 2015).

Результати аналізу джерельної бази засвідчили, що проблема здоров'я, як індивідуального, так і громадського, є багатогранною, охоплює широкий спектр напрямів діяльності, які потребують обґрунтування теоретичних, методологічних засад, поняттєво-термінологічного апарату як основи для осмислення й подальшої реалізації у практичній площині. Ці питання залишаються недостатньо розробленими і дискусійними.

Мета: на основі аналізу теоретико-методологічних засад загальної теорії здоров'я обґрунтувати педагогічні концептуальні засади професійної підготовки майбутніх фахівців галузі охорони здоров'я.

Методи дослідження: аналіз та узагальнення даних наукової й науково-методичної літератури, валеологічний моніторинг, педагогічні спостереження.

Виклад основного матеріалу. Ефективність та успішність процесу оздоровлення тісно пов'язані з нашими уявленнями про сутнісні характеристики й ознаки здоров'я, розумінням чинників і процесів, які формують і визначають цей стан. Дослідники розглядають здоров'я як філософську, соціальну, економічну, біологічну, медичну, психологічну, педагогічну категорію, як ресурс, об'єкт споживання, вкладання капіталу, як індивідуальну і суспільну цінність, динамічне явище системного характеру, що постійно взаємодіє з довкіллям, яке, у свою чергу, постійно змінюється. У сучасних дослідженнях здоров'я визначається як стан, процес або здатність, які характеризуються як об'єктивними, так і суб'єктивними ознаками. На сьогодні нараховується понад триста дефініцій здоров'я, що свідчить про неоднозначність, багатогранність і дискусійність розуміння цього феномену. Аналіз фундаментальних положень загальної теорії здоров'я дає змогу сформулювати інтегративне бачення людини, її здоров'я як багатовимірного явища, які, у свою чергу, відкривають шляхи

до конкретизації загально-наукового контексту проблеми здоров'я і визначення основних концептуальних положень підготовки фахівців сфери діяльності, покликаної опікуватися здоров'ям громадян. Отже, спробуємо стисло, наскільки це можливо в межах статті, розкрити їх сутність.

У сучасній соціальній і педагогічній практиці вже склалося уявлення про чинники здоров'я, які одночасно можна розглядати як напрями оздоровчого впливу і складові здорового способу життя. Головними серед них є оптимальний руховий режим, правильне харчування, психоемоційна регуляція, тренування імунітету (загартування), раціонально організована життєдіяльність, відсутність шкідливих звичок, самоосвіта й самовиховання з питань здоров'я. З погляду оздоровчої практики ключового значення набуває поняття власної відповідальності за стан здоров'я, оскільки здоров'ятворення є індивідуальною діяльністю.

Організм людини є складною біоенергоінформаційною системою і ланкою екологічної системи природи, тому процес оздоровлення має ґрунтуватися на принципах природовідповідності. Результатом природного впливу є зцілення людини, тобто справжнє одужання, а не тимчасове покращення у вигляді зняття симптомів після застосування чужорідної інформації (хімічної, фізичної, польової тощо). Провести чітку межу між критеріями «норма» і «патологія» практично неможливо. Між здоров'ям і хворобою існує ціла низка проміжних станів, які визначають режим функціонування наближений до здоров'я чи до хвороби. Принциповою особливістю оздоровчого процесу, на відміну від симптоматичного лікування, є усвідомлення того, що здоров'я не є постійним і незмінним. Це динамічний процес, який характеризується здатністю організму до саморегуляції й самовідновлення.

Зазначене дає підстави стверджувати, що найбільшу ефективність здатен забезпечити комплексний (холістичний) підхід. Здоров'я – це не тільки відсутність зовнішніх проявів хвороби, а й стан внутрішньої і зовнішньої гармонії, коли структура організму безконфліктна та функціонує в оптимальному режимі. Нормальне функціонування організму передбачає підтримання гомеостазу, самозбереження та самовдосконалення соматичного і психічного статусу за оптимальної та гармонійної взаємодії всіх клітин, органів і систем організму.

Здоров'я визначається адекватним і гармонійним інформаційним, енергетичним, речовинним обміном між організмом людини і природою (довкіллям). Природа має все необхідне для того, щоб людина була здоровою. Результатом інформаційного збою є відсутність гармонії, тобто

хвороба. І хвороба, і здоров'я – явища, пов'язані зі станом людини в цілому, а не окремих органів і частин тіла. На жаль, у медичних закладах освіти не навчають оздоровчих методів, спрямованих на комплексну активізацію всього організму. Перманентно залучаючи до свого тезаурусу поняття здоров'я, водночас медпрацівники оперують переважно категоріями хвороби. Зосереджуючи увагу на окремих органах та частинах тіла, лікар залишає поза увагою цілісність, якою є організм людини.

Сучасна медицина докорінно змінилася з часів Гіппократа, який стверджував, що медицина – це мистецтво наслідування цілющому впливу природи. Поділивши людський організм на окремі ділянки, медицина діагностує понад 23 тисяч хвороб і намагається їх лікувати переважно за допомогою штучних фармакологічних засобів. Шлях вузької спеціалізації все більше віддаляє медиків один від одного, не дозволяючи сформувати інтегративне уявлення про здоров'я, життя, хвороби. Слабкість і еkleктичність теоретичних підвалин медицини найкраще помічали вчені з філософським складом мислення. Оскільки знання про людину, її здоров'я будуються на взаємній інтеграції наук, на збереженні їх специфіки в комплексному підході до людини, фундаментом такої науки може стати лише філософське узагальнення знань. Ще Гіппократ був переконаний, що лікар-філософ подібний до Бога (Лісіцин, 2010, с. 45).

Автори сполучнотканинної теорії біології і медицини О. Алексєєв, І. Ларіонова, Н. Дудіна у пошуках відповіді на питання, чому тривалість життя лікарів на 10-20 років менша тривалості життя пацієнтів, дійшли висновків: «Лікар деградує як фізичне тіло і особистість тому, що він постійно виховується як вузькопрофільний спеціаліст (хірург, гінеколог, сексопатолог, психіатр, кардіолог), який не має ні загальної філософії життя і навичок самооздоровлення, ні значущого усвідомлення результатів своєї праці, оскільки всі хвороби мають сполучнотканинну природу і завжди – множинні. Допмагаючи хворому від однієї хвороби, лікар бачить, як пацієнт помирає від іншої. Виходить, що лікар живе менше, ніж пацієнт, оскільки в нього відсутня інтегративна уява про здоров'я, життя, хвороби. Як це не дивно і парадоксально, але це – факт. Пацієнти ж зберігають у більш здоровій «формі» свої базові інстинкти (а відповідно, і свідомість), і за рахунок інстинкту самозбереження багато в чому більш реально, а не на словах (теоретично) піклуються про власне здоров'я. Тому в лікаря єдина можливість подовжити своє життя – це стати інтегративним і широкоосвіченим медиком. Вузькопрофільний спеціаліст повинен скористатися цим обов'язково. Чим ширший медичний, загальнобіологічний і філософський

світогляд лікаря, тим якіснішим стає його життя, відходять старість і хвороби. Статистика – річ уперта, а вона говорить, що найбільша тривалість життя спостерігається саме серед філософів» (Алексєєв та ін., 2001, с. 189).

Побудова цілісної моделі здоров'я вимагає врахування біопсихосоціальної природи людини, яка включає не лише клітини та органи, а й сім'ю, суспільство в цілому. Здоров'я є результатом взаємодії особистості та оточення. Виконання індивідом своїх не тільки біологічних, а й соціальних функцій також може слугувати ознакою здоров'я. Наявність тісного взаємозв'язку психічної й соматичної складової людського організму дозволяє стверджувати, що впливати на діяльність організму необхідно як із боку тілесності (фізичні вправи, харчування, очищення, загартування тощо), так і з боку свідомості та психіки (орієнтація на духовні цінності, піднесений настрій, позитивні емоції, образно-вольові настрої, аутотренінг тощо). Певні емоції впливають на відповідні фізіологічні процеси в організмі, і, навпаки, певні фізіологічні процеси викликають відповідний настрій та емоції. У зв'язку з цим користування термінологією здоров'я позитивно впливає на психофізіологічні процеси, а отже, і на стан здоров'я в цілому. Натомість створення інформаційного середовища медичних термінів, необхідне і цілком виправдане з точки зору дослідження патології, але надмірне заглиблення в нього, яке неминуче відбувається після того, як людина стає пацієнтом, справляє шкідливий психологічний вплив, оскільки оперуючи поняттями медицини, предметом дослідження якої є хвороби, людина зосереджується на функціональних вадах свого організму, забуваючи при цьому, що в цілому її організм забезпечує здоровий режим життєдіяльності. З погляду оздоровчої практики доцільно користуватися поняттєво-інформаційною сферою здоров'я.

Здоров'я не дається на все життя, не є постійним і незмінним, а потребує постійної уваги. Здоровий спосіб життя – це не одноразова процедура, його не можна розглядати як щось постійне, непорушне, догматичне. Здійснюючи контроль і самоконтроль, людина змінює свій спосіб життя: збільшує чи зменшує рівень рухової активності, корегує дієту, вилучає одні елементи способу життя і впроваджує інші, удосконалює перевірені. Кожна людина унікальна й неповторна, тому оздоровча система повинна бути гнучкою і змінюватися в залежності від індивідуальності кожного.

Шлях до здоров'я передбачає неквапливу, вдумливу і систематичну працю та наявність внутрішньої, усвідомленої потреби, що й реалізується на практиці. І такій праці треба вчитися. Забезпечити високу ефективність процесу оздоровлення можна лише за умов побудови правильної

конфігурації оздоровчого впливу на основі комплексного застосування різних засобів. Маленькі, але правильно організовані резонансні впливи на складну систему, якою є організм людини, можуть бути досить ефективні.

Здоров'я є не лише особистісною, а й загальнолюдською цінністю. У сучасних умовах ринкової економіки здоров'я є важливим економічним важелем і дуже дорого коштує. Водночас характерною рисою суспільної свідомості є низький рівень поінформованості й компетентності в питаннях здоров'я і, як наслідок, відсутність готовності індивіда взяти на себе відповідальність за своє здоров'я, неспроможність протидіяти найменшим нездужанням. На державному рівні пересічна людина розглядається як об'єкт реалізації лікувальних технологій, а не як суб'єкт, який здатен творити своє здоров'я і відповідати за нього.

Знання про здоров'я є важливими для людини будь-якої професії, оскільки стан здоров'я визначає не лише загальне самопочуття, а й впливає і на інтелект, і на психіку, і на суспільно-політичну поведінку, іншими словами – здоров'я обумовлює всі напрями і сфери життєдіяльності особистості в біологічному, соціальному і духовному плані. Водночас засвоєння знань про здоров'я не обмежується лише теоретичним рівнем. Наука про здоров'я є творчо-практичною діяльністю, спрямованою на використання знань, формування вміння їх застосовувати.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Проблема здоров'я перебуває, насамперед, у компетенції освіти, а отже, поняття здоров'я є педагогічною категорією. Широкий спектр професіоналізації фахівців сфери охорони здоров'я потребує обґрунтування й упровадження концептуальних та інституційних засад, спроможних сформувати здоров'яорієнтовані світоглядні принципи, забезпечити потрібні умови для оволодіння необхідними знаннями, уміннями та навичками й успішну їх реалізацію в професійній діяльності. Визначення концептуальних засад професійної підготовки майбутнього фахівця охорони здоров'я тісно пов'язано з конкретизацією сутнісних характеристик феномену здоров'я. Розв'язання найголовніших методологічних проблем оздоровчої теорії і практики відкриває шлях до використання оздоровчих засобів і технологій, які розширюють резерви фізіологічних функцій, відновлюють здатність організму до саморегуляції й самовідтворення, компенсують наслідки функціональних розладів і, таким чином, сприяють зміцненню здоров'я.

Подальшого дослідження потребує визначення тезаурусу й обґрунтування семантичного наповнення основних дефініцій системи професійної підготовки фахівців галузі охорони здоров'я.

ЛІТЕРАТУРА

- Авдеєнко, І. М. (2016). *Розвиток культури здоров'я студентів в освітньому середовищі вищого навчального закладу* (автореф. дис. ... канд. пед. наук). Харків (Avdieienko, I. M. (2016). *Development of student health culture in the educational environment of higher education* (PhD thesis abstract). Kharkiv).
- Алексеев, А. А., Ларионова, И. С., Дудина, Н. А. (2001). *Мезодермальная и альтернативная медицина*. Москва: Эдиториал УРСС (Aleksieiev, A. A., Larionova, I. S., Dudina, N. A. (2001). *Mesodermal and Alternative Medicine*. Moscow: Editorial URSS).
- Бойчук, Ю. Д., Авдеєнко, І. М., Турчинов, А. В. (2015). Педагогічні умови розвитку культури здоров'я студентів в освітньому середовищі вищого навчального закладу. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 9 (53), 141-149 (Boichuk, Yu. D., Avdieienko, I. M., Turchynov, A. V. (2015). Pedagogical conditions for the development of student health culture in the educational environment of higher education. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*, 9 (53), 141-149).
- Демочко, Г. Л. (2014). Здоров'я як соціокультурна складова виховання студентів вищих навчальних закладів. *Педагогіка здоров'я*, 153-155 (Демочко, Г. Л. (2014). Health as a socio-cultural component of higher education. *Health Education*, 153-155).
- Лисицын, Ю. П. (2010). *История медицины*. Москва: ГЭОТАР-Медиа (Lisitsyn, Yu. P. (2010). *History of Medicine*. Moscow: GEOTAR-Media).
- Лянной, Ю. О., Кукса, Н. В. (2015). Професійна підготовка майбутніх магістрів з фізичної реабілітації у вищих навчальних закладах: поняттєво-термінологічний аспект. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 9 (53), 307-319 (Liannoi, Yu. O., Kuksa, N. V. (2015). Professional training of future masters in physical rehabilitation in higher education institutions: conceptual and terminological aspect. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*, 9 (53), 307-319).
- Міхеєнко, О. І. (2015). *Підготовка майбутніх фахівців зі здоров'я людини до застосування здоров'язміцнювальних технологій: теоретико-методичні аспекти: монографія*. Суми: Університетська книга (Mikheienko, O. I. (2015). *Training of future specialists in human health for the use of health-promoting technologies: theoretical and methodological aspects: monograph*. Sumy: University book).
- Онiпко, В. В., Дяченко-Богун, М. М. (2018). Етика впровадження здоров'язбережувальних технологій в освітнє середовище вищого навчального закладу. *Витоки педагогічної майстерності*, 22, 157-161 (Onipko, V. V., Diachenko-Bogun, M. M. (2018). Ethics of implementing health technologies in the educational environment of higher education. *Origins of pedagogical skill*, 22, 157-161).

РЕЗЮМЕ

Михеєнко Александр, Лянной Юрий, Литвиненко Виталина. Педагогическая концепция профессиональной подготовки будущих специалистов сферы здравоохранения.

В статье на основе анализа основных положений общей теории здоровья обоснована необходимость интегративного подхода к решению задач, связанных с формированием, восстановлением, сохранением и укреплением здоровья человека. Выяснено, что проблема здоровья охватывает широкий спектр направлений деятельности, требующих конкретизации теоретических, методологических

основ, тезауруса как основы для осмысления и дальнейшей реализации в контексте профессиональной подготовки будущих специалистов отрасли здравоохранения.

Ключевые слова: педагогика здоровья, здоровый образ жизни, здравоохранительная деятельность, методологические основы.

SUMMARY

Mikheienko Oleksandr, Liannoi Yurii, Lytvynenko Vitalina. Pedagogical concept of professional training of future healthcare professionals.

Based on the analysis of the main provisions of the general theory of health, the article substantiates the need for an integrative approach to solving problems related to the formation, restoration, preservation and strengthening of human health. It is found that the problem of health covers a wide range of activities that require specification of theoretical, methodological principles, thesaurus as a basis for understanding and further implementation in the context of training of future health professionals. The success of the healing process is closely linked to our understanding of the nature of health, understanding the factors and processes that determine this condition. In modern social and pedagogical practice, there is already an idea of health factors, which can be considered both as areas of health and components of a healthy lifestyle. The main ones are optimal motor regime, proper nutrition, psycho-emotional regulation, training of immunity (hardening), rationally organized life, absence of bad habits, self-education and self-education on health issues. From the point of view of health practice, the concept of one's own responsibility for the state of health is of key importance, as health care is an individual activity. The problem of health is, first of all, in the competence of education, and therefore, the concept of health is a pedagogical category. A wide range of professionalization of health professionals requires substantiation and implementation of conceptual and institutional principles capable of forming health-oriented worldviews, providing the necessary conditions for mastering the necessary knowledge, skills and abilities and their successful implementation in professional activities.

Key words: health pedagogy, healthy lifestyle, health care activities, methodological principles.

УДК 378.091.398:792.02]:[316.614:316.346.2]

Ольга Полякова

Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка

ORCID ID 0000-00002-52507183

DOI 10.24139/2312-5993/2020.07/107-117

ПОТЕНЦІАЛ ТЕАТРАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЩОДО ГЕНДЕРНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ПОЗНАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті схарактеризовано потенціал театральних педагогічних технологій щодо гендерної соціалізації студентів педагогічних закладів вищої освіти засобами познавчальної діяльності. Уточнено сутність понять «гендерна соціалізація»,